

MŮŽETE POTKAT VE VLAKU

Od Ježíška si každoročně přeju JÍZDNÍ ŘÁD

Jeho rodiče o něm říkají, že se narodil jako důchodce a že každá jeho záliba vypadala zpočátku jako vývojová porucha. Dnes je Matyášovi Novákovi osmnáct, jako klavírista vystupuje u nás i v zahraničí, miluje vlaky, chová slepice a studuje několik škol zároveň.



Nepocházíte z hudební rodiny. Hráli vaši rodiče v dětství na nějaký nástroj?

Oba sice v dětství hráli na klavír, ale nebavilo je to. Jediným bonusem je, že po nich zůstala u babiček piana, na která jsem si od tří let vybrnkával písničky. Mě to bavilo, a tak jsem vyjádřil přání učit se hrát na piano v hudební škole. Rodičům se příliš nechtělo, ale nakonec mě na naléhání dědy a babičky do ZUŠ přihlásili.

Máte pocit, že by pro vás bylo výhodnější mít hudební předky?

Myslím, že se automaticky předpokládá, že nadání musíte zdědit po někom z rodiny, a často tomu tak je. My jsme sice ani v širším příbuzenstvu neobjevili žádného hudebníka, zato svou další zálibu, lásku k železnici, jsem po předcích rozhodně zdědil.

Takže pocházíte z „nádražácké“ rodiny?

Dalo by se to tak říct. Maminka s nadsázkou říká, že v naší rodině putuje „nádražácký“ gen,

který přechází na mužské potomky. Můj pradědeček pracoval na dráze, děda vystudoval VŠ dopravní a celý život pracoval u ČD, dědův bratr pracoval jako strojvedoucí. Jeho syn, bratranec maminky, pracuje u ČD jako strojvedoucí. A můj strýc pracuje také u dráhy. Vystudoval ČVUT a navrhuje ocelové železniční mosty.

A jak se tahle železniční genová mutace projevila u vás?

Podle záznamů z rodinného archivu šla u mě láska k hudbě a láska k železnici ruku v ruce. Jedním z prvních zvuků, který mě uhranul, byl zvuk železničního přejezdu. Rodiče s nostalgií vzpomínají, jak mě v batolecím věku postavili v kočárku před přejezd a celé odpoledne byl ode mě klid. Tohle přejezdové období mi vydrželo asi do tří let. Ve čtyřech jsem objevil kouzlo jízdního řádu. Jízdní řád byl vlastně první kniha, kterou jsem přečetl, a dodneška je to jediný dárek, který si přeju od Ježíška.

Co může dělat čtyřleté dítě s jízdním řádem?

Naučil jsem se brzy číst, takže jsem si v něm hledal spoje tak, aby navazovaly a abych mohl strávit ve vlaku celý den. Jediná nevýhoda byla, že čtyřleté dítě nemůže cestovat samo, takže jsem musel najít někoho, kdo se mnou výlet podstoupil. Většinou se obětoval děda. Letos jsem si na tohle období vzpomněl, když jsem hrál v únoru Schumannův klavírní koncert se Západočeským symfonickým orchestrem Mariánské Lázně. Po zkoušce jsem se vydal vlakem na trasu Mariánské Lázně – Domažlice – Plzeň a Pendolinem zpět do Mariánských Lázní. Děda jel se mnou jako za starých časů a moc jsme si to užili.

Záliba v jízdních řádech vám vydržela dotud?

Bývaly doby, kdy jsem znal nazpaměť jízdní řád Královéhradeckého kraje a vlakových spojů na hlavních tratích. Dnes mě víc zajímá

zpoždění spojů a rekonstrukce tratí. Jsem asi jediný člověk, který má radost z rekonstrukčních prací na koridoru. Pokud nastane mimořádná událost, jezdí totiž i mezinárodní rychlíky odklonem přes Hradec Králové, kde bydlím. Je úžasné potkat Pendolino v rodném městě.

Na který výlet vlakem z poslední doby nejraději vzpomínáte?

V posledních měsících jsem si vyzkoušel cestování vlakem nejen v ČR, ale i v zahraničí. Od roku 2013 studuji na klavírní akademii v Imole a z Bologni do Imoly jezdím vlakem. V květnu jsem se přemísťoval rychlovlakem v Číně během svého jarního turné, v červnu jsem hrál ve Španělsku a také jsem tam cestoval vlakem. Asi nejhezčí vlakový zážitek z poslední doby mám z prázdnin. Jel jsem na kole z Hradce Králové do Zahořan v jižních Čechách. Můj mladší bratr tam byl na prázdninách u naší kmotry, tak jsem ho jel navštívit. Celá trasa má 200 km. Na kole jsem ujel asi 150, v úseku Trhový Štěpánov – Benešov u Prahy – Olbramovice – Sedlčany jsem použil vlak. Sice jsem si trochu zajel, ale stálo to za to. Nazpátek jsem jel na kole do Tábora a z Tábora po lokálních tratích do Hradce.

Máte vedle jízdy na kole a vlakem ještě nějaké další koníčky?

Na kole podnikám dlouhé výlety, a pokud se mi podaří spojit jízdu na kole s jízdou vlakem, je to dokonalé. Mým dalším velkým koníčkem je chov slepic.

Jak se stane, že klavírista začne chovat slepice?

K tomuto koníčku jsem se dostal zajímavým způsobem. Jako malý jsem rád pekl a tatínek mě kritizoval za vysokou spotřebu vajec. V té době měla babička pár slepic, tak jsem se začal zajímat o to, jak by se dala zvýšit jejich snáška. Informace jsem hledal na internetu a postupně zjišťoval, o jak zajímavou problematiku se jedná. Stal jsem se členem Svazu chovatelů, pořídil si elektrickou líheň, vybudoval chovnou stanici a začal s chovem pěti plemen: forverek, araukan, štyřanek, drážďanek, lakenfeldek, přičemž u posledních tří se šlechtěním snažím o vylepšení jejich exteriéru a užitkovosti.

Chápu správně, že ta plemena mají hlavně okrasnou funkci?

To samozřejmě také, ale kromě estetického hlediska poskytují, stejně jako všechny slepice, trojí užitek: vajíčka, maso a trus. A protože slepičího trusu mám opravdu hodně, bylo mi líto nevyužít ho, takže jsem letos zasázel ve své chovné stanici 280 sazenic rajčat. Od června



tak mají tradiční výrobci kečupů velkou konkurenci v mé babičce.

Vaše chovatelské a pěstitelské aktivity musejí být časově dost náročné. Kdy cvičíte?

Mou hlavní zálibou je samozřejmě hudba. Cvičím každý den a hraju tak dlouho, jak je potřeba.

V šesti letech jste začal hrát na housle. Znamená to, že jste i houslista?

Když mi bylo pět, tak jsem oznámil rodičům, že se stanu dirigentem vídeňských filharmoniků. Chtěl jsem pro svůj záměr něco konkrétního udělat a rozhodl jsem se, že se naučím hrát na jeden klávesový, jeden strunný a jeden de-

chový nástroj. V šesti letech jsem začal hrát na housle a hrál na ně téměř deset let. Na konci základní školy jsem se musel rozhodnout, zda studovat na konzervatoři více oborů, nebo studovat současně gymnázium a konzervatoř. Vybral jsem si druhou možnost a na housle už hraju pouze výjimečně a neveřejně.

Hrajete někdy pro své vrstevníky?

Vzpomínám si na den, kdy jsem poprvé hrál svým spolužákům z gymnázia. Bylo to v rámci hodiny českého jazyka. Po mém hudebním vstupu se měli spolužáci vyjádřit, jak na ně hudba působila. Jeden z nich popsal svoje pocity velmi otevřeně. Řekl dokonce, že mu Smetanova skladba vehnala slzy do očí. Tehdy jsem si uvědomil, že moje generace sice nechodí běžně na koncerty, ale neznamená to, že by nebyla schopna klasickou hudbu intenzivně prožívat. Spíš je problém, že řada mých vrstevníků se s tímto typem hudby nemá možnost setkat.

Co vás čeká v nejbližší době?

Čeká mě několik soutěží a každý měsíc několik koncertů. Osobně se moc těším na prosinec, kdy budu hrát s Komorní filharmonií Pardubice Klavírní koncert č. 1 Viktora Kalabise. Kromě toho se 4. prosince uskuteční v Hradci Králové zahajovací koncert projektu PETROF Art Family (PAF), volného sdružení umělců napříč žánry, kteří sympatizují se značkou PETROF. Na tomto koncertě budu hrát cyklus Léta putování – rok první Švýcarsko svého oblíbeného skladatele Ference Liszta. Společně se mnou zde vystoupí argentinský klavírista Antonio Formaro. ■

Matyáš Novák

Narodil se 20. 6. 1998 v Hradci Králové. Na klavír začal hrát v pěti letech. V současné době je studentem Gymnázia J. K. Tyla, Konzervatoře Pardubice ve třídě Jitky Fraňkové a klavírní akademie „Incontri col Maestro“ v italské Imole ve třídě Vovky Ashkenazyho. Matyáš je vítězem řady národních a mezinárodních soutěží. Jako sólista vystoupil s Filharmonií Brno, Komorní filharmonií Pardubice, Filharmonií Hradec Králové, Západočeským symfonickým orchestrem Mariánské Lázně, Komorním orchestrem Quattro a Imola Chamber Orchestra. Jako sólista a komorní hráč se představil v ČR i v zahraničí (Německo, Rakousko, Polsko, Lucembursko, Španělsko, Itálie). V nedávné době absolvoval dvě velmi úspěšná turné po Číně.